

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester
Vestfold og Telemark (Vestfold)

Årsmelding 2021

Utvikling gjennom kunnskap

**Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester**

VESTFOLD og TELEMAR (Vestfold)

**SANDEFJORD
KOMMUNE**

INNHOLD

Forord	3
Organisering	5
Målgruppe og visjon	7
Leve hele livet	10
Demensplan 2025	14
Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring	17
Kvalitet i tjenesten til personer med utviklingshemming	22
Velferdsteknologi	25
Veien videre mot 2022	26

FORORD

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold og Telemark (Vestfold) (USHT-V) startet 2021 med et håp om at pandemien var på retur, men dessverre måtte vi begynne året med å endre på mange planer. Men er det noe pandemien har lært oss så er det å tenke alternative løsninger for møter og aktivitet. Vi er blitt gode på teknologiske løsninger. En annen effekt av pandemien er samhandling med andre aktører enn de vi vanligvis møter.

Også i 2021 har medarbeiderne bidratt i vertskommunen med beredskapsarbeid og smittevern, men i mindre grad enn i 2020.

Årsmeldingen 2021 beskriver organisering, samarbeid og aktiviteter i tråd med handlingsplan for 2021 og oppdragsbrevet fra Helsedirektoratet for 2021.

Tross alle utfordringene, har vi hatt stor gjennomføringsevne, og det meste fra aktivitetsplanen for 2021 er utført.

USHT-Vestfold har fortsatt med nyhetsbrev en gang pr måned og lesertallet har økt sakte, men sikkert.

Vi har også fullført en strategiplan for USHT-V for 2022-2024.

USHT-V vil takke alle samarbeidspartnere for et godt og utviklende samarbeid i 2021, og så krysser vi fingrene for at pandemien slipper taket i løpet av 2022.

Ellinor Bakke Aasen

Leder USHT-Vestfold

SATSINGSOMRÅDER FOR ÅRET 2022

Leve hele livet

Trygghetsstandard i sykehjem

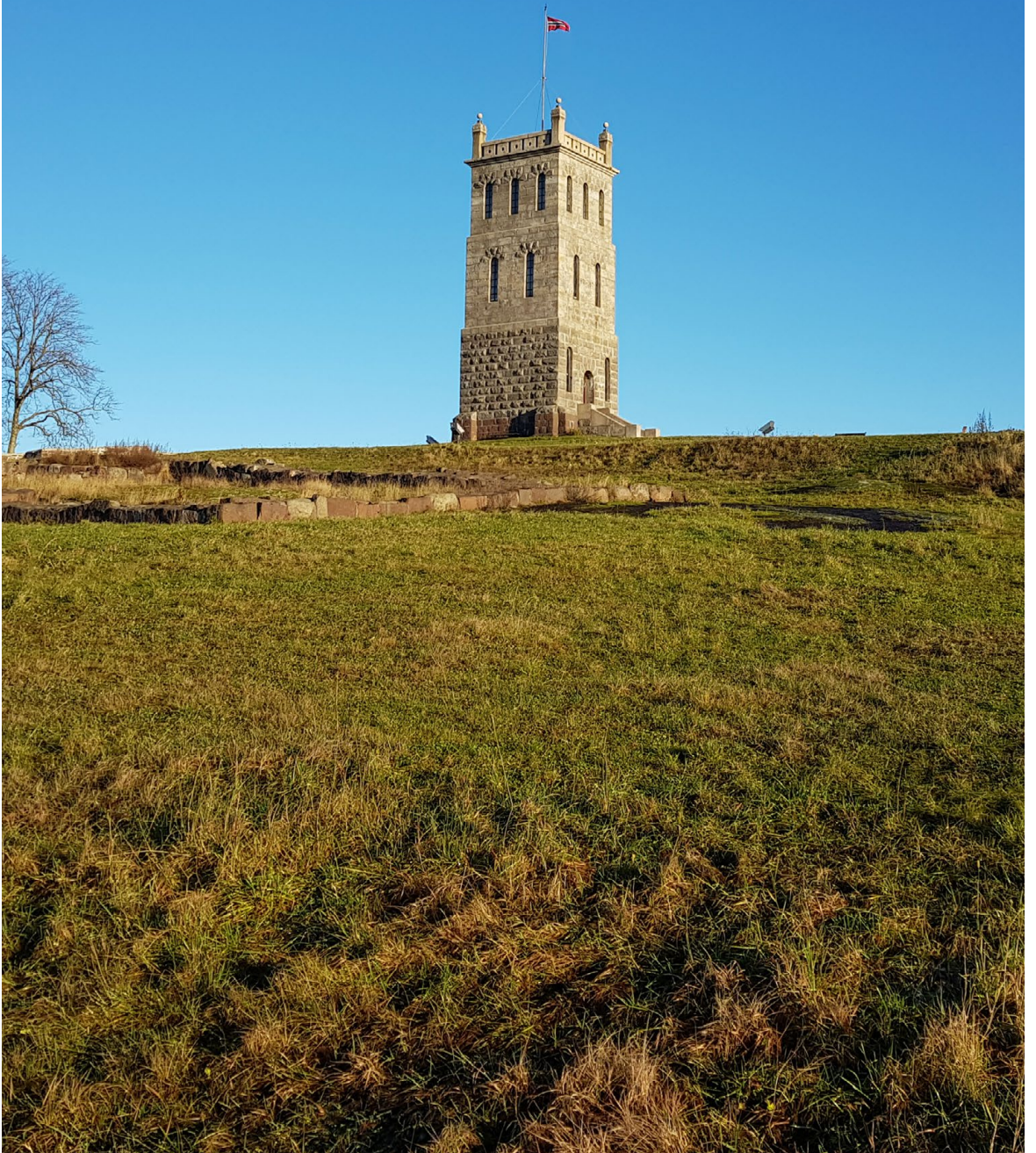
Demensplan 2025

Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring

Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming

Velferdsteknologi og digitale løsninger

TØNSBERG

ORGANISERING

Det er 21 Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester fordelt på de gamle fylkesområdene i Norge. I Vestfold og Telemark fylke er det to Utviklingssentre, ett i Vestfoldregionen og ett i Telemarkregionen. Utviklingssentrene samarbeider tett, men har hver sin vertskommune og hvert sitt fag- og samarbeidsråd.

Sandefjord kommune er vertskommunen for USHT i Vestfold og USHT er administrativt knyttet til kommunalområdet Helse, sosial og omsorg med kommunalsjefen som øverste leder.

Fag- og samarbeidsråd har til hensikt å være et rådgivende organ som gir råd om aktiviteter knyttet til samfunnsoppdraget, og bidrar til å definere innsatsområder og innspill til lokale behov.

FAG- OG SAMARBEIDSRÅD

Seksjonsledere i Sandefjord

Kommunalsjef Sandefjord

Kommuneoverlege i Sandefjord

Sekretær for lederforum helse Vestfold

Brukerorganisasjoner

Pasient og brukerombudet i Vestfold og Telemark

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

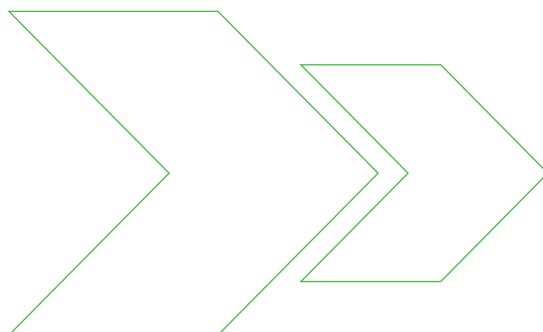
Universitetet i Sørøst-Norge

Senter for omsorgsforskning sør

Fylkeskommunen

Sykehuset i Vestfold

KS regional

Finansiering

Samfunnsoppdraget med årlige innsatsområder blir realisert gjennom basismidler fra Helsedirektoratet og tilskuddsmidler fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Midler blir blant annet brukt til lønnsmidler, prosjektarbeid, nettverksarbeid, fagdager og annet samarbeid som fremmer kompetanse og kvalitet i helse- og omsorgstjenesten.

Forankring

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester er en nasjonal satsing og et virkemiddel i Meld. St. 29 *Morgendagens omsorg*, Meld. St. 26. *Fremtidens primærhelsetjeneste* og Meld. St. 15 *Leve hele livet*. USHT får sitt mandat og oppdragsbrev fra Helsedirektoratet og skal bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling, innovasjon og spredning av ny kunnskap.

Basert på de nasjonale satsingsområdene og lokale behov setter dette føringer for utviklingsarbeidet det kommende året. USHT-Vestfold er lokalt forankret ved kommunalsjef Bente Østbakken Aasoldsen med sine seksjonsledere.

Ansatte hos Utviklingscenteret

Ellinor Bakke Aasen, Leder USHT (Sykepleier med master i helse- og sosialinformatikk)

Henriette Ruud, (Sykepleier med forbedringsagent utdanning)

Anita Nilo, (Sykepleier med videreutdanning i palliasjon og veiledning)

Elisabeth Lohne Edvardsen, (Vernepleier med videreutdanning i helserett)

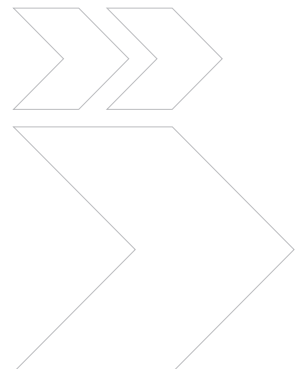
Therese Midtgaard Jensen, (Musikkterapeut, med master)

Monica Lenvik Pedersen, (Sykepleier med videreutdanning i prosessledelse, proACT-instruktør og TTT-fasilitator)

Kaja Hvitstein-Strøm, (Sykepleier med master i helse- og sosialinformatikk og videreutdanning i geriatri og eldreomsorg)

Gunnbjørg Furuset, (Ergoterapeut, med master)

Eirin Avnskog, (Musikkterapeut, med master)

MÅLGRUPPE OG VISJON

Målgruppe

Utviklingscenteret sin hovedmålgruppe er ledere og ansatte i kommunale helse- og omsorgstjeneste i sin region. For å nå måloppnåelse med satsingsområder knyttet til målgruppen er det viktig for USHT-V å samarbeide tett med Senter for omsorgsforskning, utdanningsinstitusjoner, spesialisthelsetjenesten, forsknings- og kompetansemiljøer, pasient, bruker og pårørendeorganisasjoner.

USHT-V ønsker å være en aktiv og tydelig ressurs for kommunene i Vestfoldregionen, og støtte opp fag- og tjenesteutvikling innenfor de ulike satsingsområdene.

Samarbeidskommuner

USHT-V har sitt nedslagsfelt i de seks kommunene i gamle Vestfold fylke. Alle kommuner får tilbud om å delta i ulike prosjekter, nettverk og arrangementer i regi av Utviklingscenteret.

Vi promoterer våre aktiviteter gjennom kommune-kontakter, Kompetansebroen, lokale og nasjonale nettsider, Facebook og gjennom nyhetsbrev.

KOMMUNER OG INNBYGGERE

<i>Kommuner</i>	<i>Innbyggere</i>
Holmestrand	25 000
Horten	27 477
Tønsberg	53 818
Færder	26 957
Sandefjord	64 345
Larvik	47 580

Mål

Målet med utviklingsarbeid er å bidra til at helse- og omsorgstjenester er av god kvalitet. Forskning er ofte utviklingsarbeid, men utviklingsarbeid innebærer ikke alltid forskning. I utviklingsarbeid anvender man eksisterende kunnskap sammen med praktisk erfaring. Derfor er utviklingsarbeid en forutsetning for kunnskapsbasert praksis og nødvendig for å implementere nasjonale føringer.

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester sin nasjonale visjon:

UTVIKLING GJENNOM KUNNSKAP

Visjonen uttrykker et ideal for dagens og fremtidens helse- og omsorgstjeneste, og setter retning om at tjenesten skal drives av kunnskapsbasert praksis med kontinuerlig forbedring som fokus.

Nasjonale satsingsområder i 2021

Hvert år får utviklingssentrene oppdragsbrev fra HelseDirektoratet om de nasjonale satsingsområdene. Satsingsområdene kan endres noe fra år til år. Nytt i 2021 var velferdsteknologi.

- Kvalitetsreformen *Leve hele livet*
- Demensplan 2025
- Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring
- Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming
- Velferdsteknologi

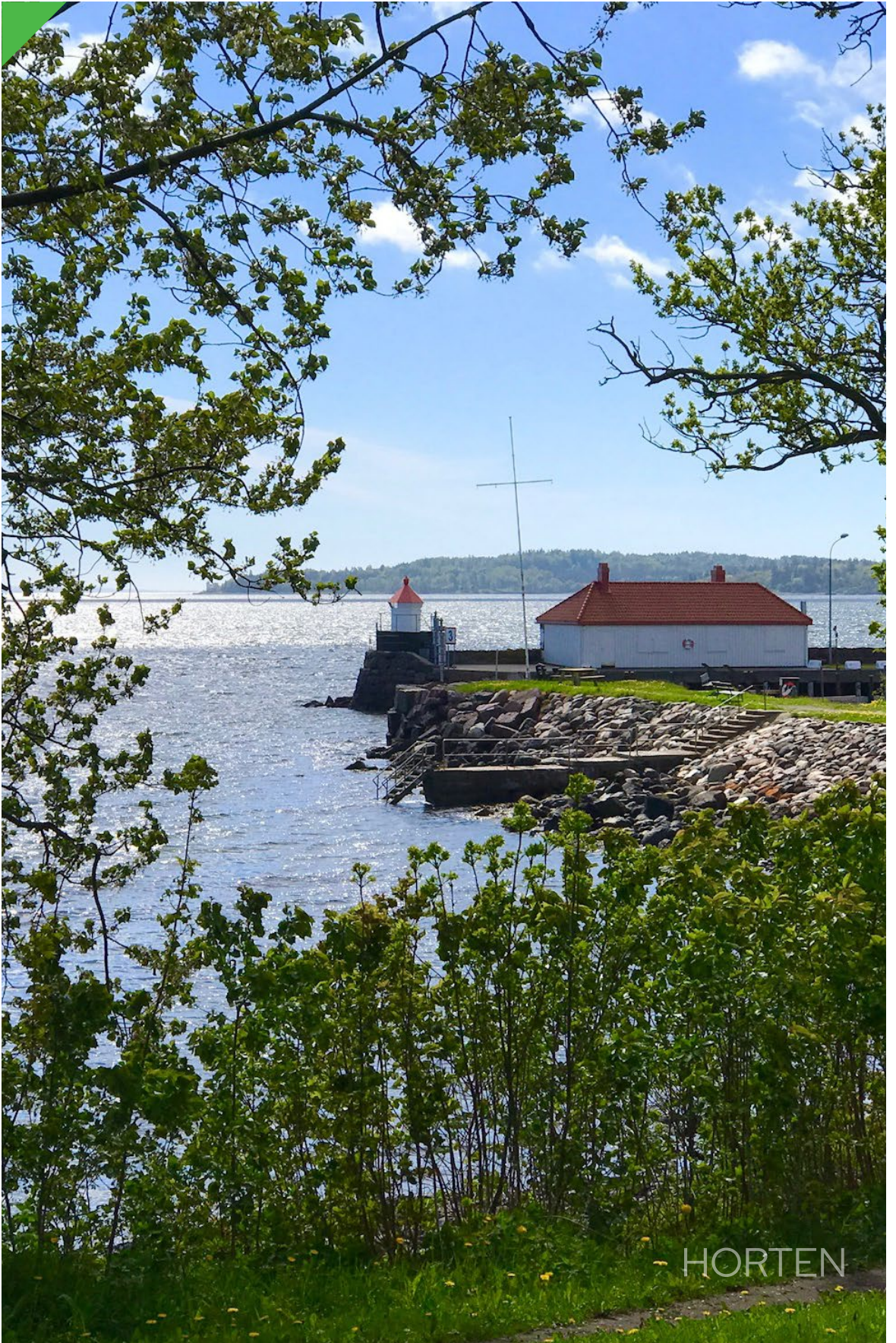
Metoder for å oppfylle satsingsområdene

Nasjonalt skal USHT samarbeide og legge til rette for deling av kunnskaps- og erfaringsutveksling mellom kommuner og tilby nettverk for ansatte i helse- og omsorgstjenesten. Vi skal også bidra til utvikling av kunnskapsbasert praksis ved spredning av ny kunnskap og opplæring, for eksempel gjennom ABC-opplæring, observasjonskompetanse og lindrende behandling. Gjennom fagdager og nettverk formidler vi nye nasjonale retningslinjer og veiledere, og legger til rette for at kommuner kan ta i bruk nye arbeidsmetoder og verktøy for å sikre tjenesteutvikling og nye løsninger. Videre tilbyr vi råd og veiledning i forbedringskunnskap og implementeringsarbeid, og vi skal stimulere til forskning som er praksisnær og relevant for kommunehelsetjenesten.

Samarbeidsfora i 2021

USHT er representert i følgende fora

- Samhandling med sykehuset i Vestfold
- Styringsgruppe fagskolen, Aldring og helse
- Referansegruppe fagskolen, Aldring og helse
- Fagråd i palliasjon, Fagskolen Vestfold og Telemark
- Fagråd i somatisk vurderingskompetanse, Fagskolen Vestfold og Telemark
- HelseDirektoratet
- Statsforvalter i Vestfold og Telemark
- Nasjonal referansegruppe ABC opplæring, Aldring og helse
- Ekspertgruppe, faglig råd for tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret tilstand, HelseDirektoratet
- Styringsgruppe, Senter for omsorgsforskning-Sør
- Programstyre for kodeverk og terminologi, Direktoratet for e-helse
- Nasjonalt USHT ledernetttverk
- Kontaktmøte med USHT-Telemark og Senter for omsorgsforskning-sør
- Arbeidsgruppe, Læring for fremtiden – felles innovasjonsprosjekt i Vestfold

HORTEN

LEVE HELE LIVET

Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre, er en Stortingsmelding (Meld. St. 15, 2017-2018). Reformen skal bidra til at kommuner omstiller seg og planlegger for å gi gode tjenester til en aldrende befolkning og bidra til livskvalitet og egenmestring.

USHT, sammen med Statsforvalter og KS er med i det regionale støtteapparatet for kommunene, og samarbeider med Senter for omsorgsforskning, Fylkeskommunen og Eldrerådet i fylket i reformperioden. Støtteapparatet skal bistå kommuner med planarbeidet og bidra til informasjon, råd og veiledning i omstillingsprosessen.

Innsatsområder

Leve hele livet har fem innsatsområder

- Et aldersvennlig samfunn
- Aktivitet og fellesskap
- Mat og måltider
- Helsehjelp
- Sammenheng i tjenestene

AKTIVITETER KNYTTET TIL LEVE HELE LIVET

- Deltatt på møter i regionalt støtteapparat
- Deltatt på dialogmøter med kommuner
- Arrangert regional *Leve hele livet* erfaringskonferanse
- Deltatt i arbeidsgruppen til Geriatri seminaret i Vestfold 2021
- Arrangert konkurranse til «Hva er viktig for deg?-dagen»

Vestfoldsforum for alders- og sykehjemsmedisin

Fylkeslegen startet i 2011 et samarbeid med USHT-V om å etablere et kompetanseløp for sykehjemsleger i Vestfold. Forumet består av et styre som sammen med USHT-V fasiliteter og planlegger arrangementer. I 2021 ble det gjennomført en kurskveld med sykehjemsleger, fastleger og sykepleiere som målgruppe. Tema var «sykehjemsmedisinens grunnstener». 70 deltakere fra Vestfold og Telemark deltok på kurskvelden.

Forebygging av selvmord hos eldre

Hvert år er det ca 100 eldre over 65 år som tar sitt eget liv. Det rapporteres også om høyere selvmordsstatistikk under pandemier. Mye tyder på at det er mørketall i statistikken siden dødsfall hos eldre i liten grad blir obdusert og etterforsket. USHT inngikk et samarbeid med Sandefjord

kommune for å kartlegge hva som gjøres på dette området og, hvilke verktøy helsepersonell besitter for å kartlegge og forebygge slike hendelser.

Arbeidsgruppen har inkludert organisasjonen Leve Vestfold og Eldrerådet i samarbeidet. Arbeidsgruppen har forankret sitt mandat hos kommunalsjef i Helse, sosial og omsorg i Sandefjord kommune og skal fremvise en trappetrinns modell som kan bidra til mer systematisk arbeid knyttet til selvmordsfare hos eldre. Videre vil det søkes midler til å belyse psykisk helse og fremme god livskvalitet i eldre år.

ABC-opplæring

ABC-opplæringen er et tiltak for kompetanseutvikling i kommunale helse- og omsorgstjenester, der helsepersonell er målgruppen. ABC-opplæringen er samlet som permer med ulike fagområder som er tilgjengelig både som fysiske permer og digitalt. Permene er utarbeidet av Nasjonalt senter for aldring og helse etter oppdrag fra Helsedirektoratet. USHT er underleverandør og kursansvarlig for gjennomføringen.

Varigheten på ABC-opplæringen er ett år, der USHT arrangerer to fagsamlinger. Det er under opplæringen selvdrevne gruppesamlinger månedlig. Eldreomsorgens ABC bidrar til at helsepersonell får økt sin kunnskap om aldringsprosesser. Permene har fokus på fordypning i geriatri, funksjonshemming og psykiske sykdommer. Eldreomsorgens ABC inneholder en grunnperm i Aldring og omsorg og to påbyggingspermer innenfor psykiske sykdommer i eldre år og geriatri.

USHT-V har tilbudt alle tre permene, men har valgt å utsette grunnpermen på grunn av for få påmeldte i 2021.

ABC-OPPLÆRING

Kommuner	Psykiske sykdommer i eldre år	Geriatri	Antall deltakere
Færder	3	0	3
Sandefjord	31	0	31
Larvik	0	7	7
Totalt	34	7	41

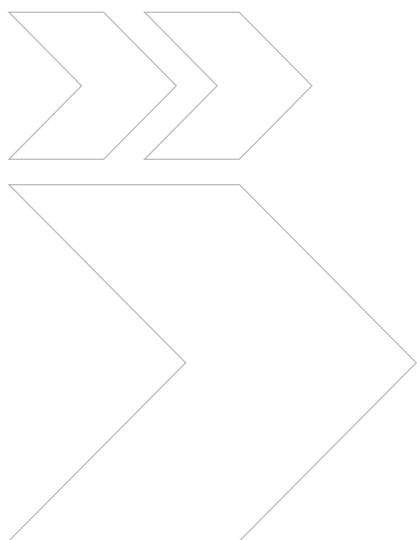
Fagdager

Åpenhet om døden

I samarbeid med Etikk-satsingen fra KS arrangerte USHT-V en fagdag om Åpenhet om døden. Fagdagen ble arrangert på Park hotell i Sandefjord og hadde 90 deltakere fra hele Vestfold. Invitasjonen ble sendt ut bredt til alle de interkommunale nettverkene i regionen.

Ernæring og tannhelse

I samarbeid med Fylkeskommunen og Horten kommune ble det gjennomført en fagdag 2. desember. På denne dagen ble den nasjonale strategien for ernæring hos eldre presentert, samt gode tips til hvordan man kan tilby mat basert på individuelle behov. Nyttig informasjon om tannhelse ble presentert av Fylkeskommunen og lansering av ernæringspillet Kamferhjemmet ble vist.

Prosjekter

Aktiv med musikk

Prosjektet tilbyr musikkaktiviteter til beboere på sykehjem, med et mål om å motvirke ensomhet og legge til rette for fellesskap, generasjonsmøter og kontakt med lokalsamfunnet, i henhold til *Leve hele livet*. Musikk og musikkaktiviteter kan bidra til å styrke relasjoner og opplevelse av tilhørighet, og det kan ha innvirkning på eksempelvis bevissthetsnivå, identitetsopplevelse, kommunikasjon og bevegelse. Senter for Omsorgsforskning bidrar i evaluering av prosjektet.

Prosjektet iverksetter tre musikkaktivitetstiltak på to av Sandefjord kommunes bo- og behandlingssentre.

Babysang på Soletunet BBS, i samarbeid med Stokke kirke. Her treffes beboere, ansatte, frivillige, babyer og foreldre til gode øyeblikk og verdifulle generasjonsmøter.

Kamfjordkoret har ukentlige øvelser på Kamfjordhjemmet BBS. Koret er for dagaktiviteten, beboere, pårørende, ansatte, naboer og frivillige, og ledes av to musikkterapeuter. I koret stiller deltakerne på lik linje, uavhengig av diagnoser og livssituasjoner, og vi erfarer et stadig styrket fellesskap og samhold.

Musikk i avdelingen tilbyr ulike gruppebaserte og individuelle musikkaktiviteter i avdelingene, tilpasset beboernes musikkpreferanser. Musikkterapeut, personalet og frivillige samarbeider om gjennomføring. Oppstart vinteren 2022.

Samarbeidsaktører: Sandefjord kommune, Stokke kirke og Frivillighetssentralen i Sandefjord og Stokke.

Foto: www.gettyimages.com

Bruk av spillteknologi

USHT-V har lansert Kamferhjemmet. Kamferhjemmet er et læringsspill for helsepersonell for å bli kjent med ernæringskartleggingsverktøyet MUST.

Ved bruk av spillelementer kan spillet bidra til å motivere, hjelpe, undervise og støtte helsepersonell med ulikt ferdighetsnivå til å utøve god ernæringspraksis hos tjenestemottakere.

Forekomst av undernæring hos eldre er høy og er relatert til økt dødelighet og sykkelighet. Nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet beskriver at eldre som bor på institusjon, eller får oppfølging av hjemmebaserte tjenester skal ernæringskartlegging. Likevel viser nasjonale kvalitetsindikatorer at dette arbeidet er mangelfullt.

USHT har samarbeidet med Høgskolen i Innlandet ved å gjennomføre en forskningsstudie ved to sykehjemsavdelinger i Vestfold for å se på læringsutbytte ved spillet. 75% av deltakerne oppgav at man kan bli bedre på å lære MUST gjennom spillet, og 68% vil anbefale spillet til andre helsepersonell som en del av ernæringsopplæringen.

Spillet kan spilles på www.kamferhjemmet.no. På nettsiden vil også en promoteringsfilm vises. Spillet vil også bli tilgjengelig som applikasjon på nettbrett og mobil april 2022.

Samarbeidsaktører: Tønsberg, Sandefjord, Høgskolen i Innlandet og Kapoow

DEMENSPLAN 2025

Demensplan 2025 er en femårs plan (2021–2025) lansert av Solbergregjeringen som har til hensikt å forbedre tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende. Å skape et mer demensvennlig samfunn bidrar til inkludering og likeverd, og er en forutsetning for å bygge ned samfunnsbarrierer. For å kunne gi et mer helhetlig tilbud til personer med demens må vi øke kunnskap hos helsepersonell, tilby utredning hos de med mistanke om kognitiv svikt, og sette diagnose til riktig tid.

ABC-opplæring

Demensomsorgens ABC gir en grunnleggende innføring i demensomsorgen og beskrives også som et viktig satsingsområde i Kompetanseløftet 2025. Målgruppen for opplæringen er helsepersonell, og opplæringen er utarbeidet av Nasjonalt senter for aldring og helse. Året 2021 har USHT-V gjennomført digitale ABC-samlinger.

Demensomsorgens ABC er delt opp i to permer, perm 1 og perm 2. I permene får du blant annet kunnskap om de ulike demenssykdommene og personsentrert omsorg. Du får også innsikt i miljøbehandling, og mer kunnskap om palliasjon og demens.

Interkommunalt nettverk i demens

USHT drifter, sammen med arbeidsgruppen, det interkommunale nettverket Demens. Nettverket ble etablert i 2009. Alle kommuner i Vestfoldregionen er representert. Nettverket har til hensikt å fremme kunnskapsbasert praksis, bidra til erfaring- og kunnskapsutveksling på tvers av kommunegrenser og seksjoner, og bidra til tjenesteutvikling i demensomsorgen. Året 2021 har nettverket hatt to samlinger og én åpen fagdag.

ABC-OPPLÆRING

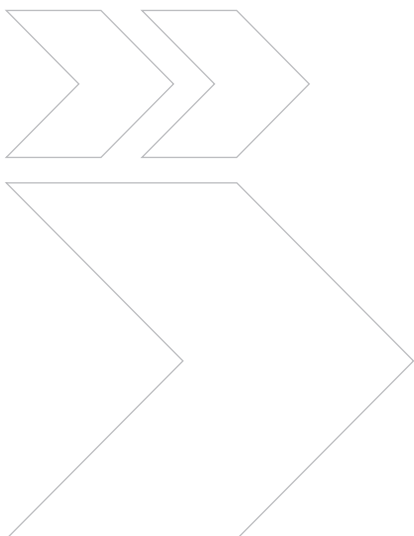
<i>Kommuner</i>	<i>Demens perm 1</i>	<i>Demens perm 2</i>	<i>Antall deltakere</i>
Holmestrand	26	0	26
Horten	24	18	42
Tønsberg	12	5	17
Færder	7	15	22
Sandefjord	26	22	48
Larvik	33	0	33
Totalt	128	60	188

Prosjekter

Veiviser demens

Utviklingssenteret har søkt og fått tildelt midler fra Helsedirektoratet for å bidra til å gjøre veiviser demens kjent i kommunene i Vestfold. Veiviser demens er et verktøy og skal gjøre det enklere å helse- og omsorgstjenesten å gi gode tjenester til personer med demens og deres pårørende. Veiviser demens ble presentert i det interkommunale nettverket i demens høsten 2021. Videre spredning av verktøyet vil foregå i 2022. Veiviser demens - Veiviser demens (aldringoghelse.no)

Samarbeidskommuner: Planlegger å samarbeide med alle kommuner i Vestfoldregionen

Implementering av MOBID 2

Nygård bo- og behandlingssenter er et sykehjem i Sandefjord kommune, hvor det bor pasienter med sammensatte helseutfordringer. Mange av disse har kognitive utfordringer gjerne i tillegg til somatisk sykdom. For å bli bedre rustet til å ivareta pasienter med smerter på en best mulig måte, var det ønskelig å ta i bruk smertekartleggingsverktøyet MOBID 2. Med tilskudd fra Statsforvalteren og i samarbeid med USHT-V startet arbeidet med å få verktøyet implementert våren 2020 som en pilot med 2 avdelinger. Prosjektet ble avsluttet høst 2021.

Tiltak som er gjennomført:

- Digital opplæringspakke lindrende behandling og omsorg. En gruppe på 6 deltakere fra hver avdeling gjennomførte denne opplæringspakken
- Smerteundervisning for sykepleiere og helsefagarbeidere. Et 2- timers kurs med fokus smertefysiologi, ikke medikamentell behandling og rolleforståelse i behandlingsteamet
- 2 sykepleiere har tatt videreutdanning i smerte ved USN. Disse skal jobbe på tvers av avdelinger.
- Undervisning og felles refleksjon for leger og sykepleiere. Det har i prosjektet vært 2 samlinger à 2 timer for legene, sammen med sykepleier og leder – dette for å se på hvordan en best mulig kan samarbeide om å få til et best mulig resultat for pasienten

Samarbeidskommune: Sandefjord

SANDEFJORD

Foto: ©Sigfrid Kvasjord

PASIENTSIKKERHET OG KVALITETSFORBEDRING

Ledelse av pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring er gjennomgående temaer i de årlige stortingsmeldingene om kvalitet og pasientsikkerhet. God kvalitet og pasientsikkerhet utvikles best i arbeidskulturer der medarbeidere og ledere har et eierskap til kvalitetsforbedringsarbeidet. Å etablere og styrke arenaer for deling av kunnskap og erfaring, bygge kompetanse og iverksette nasjonale satsingsområder er viktige tiltak innenfor handlingsplanen for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring.

Interkommunalt nettverk i ferdighetstrening og simulering

Nettverket er et kompetansenettverk mellom kommunene i Vestfold, Sykehuset i Vestfold, Universitetet i Sørøst-Norge og USHT-V. Nettverket skal være en arena for kompetanseutvikling og utvikling av felles standarder. Deltakere skal bli trygge til å undervise egne medarbeidere på sin arbeidsplass, og legge til rette for tjenesteutvikling. I 2021 har nettverket hatt to nettverkssamlinger og en åpen fagdag.

Interkommunalt nettverk i dokumentasjon

Dokumentasjonsnettverket i Vestfold er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene i regionen Vestfold, Statsforvalter og USHT-V. Dokumentasjonsnettverket drives av USHT-V og dets mandat er å gi ressurspersoner mulighet til drøfting, refleksjon og erfaringsutveksling på tvers av seksjon og kommunegrenser.

Året 2021 har nettverket gjennomført tre samlinger. To digitale og en fysisk åpen samling der alle kommuner har vært representert.

Interkommunalt nettverk i rehabilitering

Målet for nettverket er å øke den faglige kompetansen og bidra til å styrke det tverrfaglige samarbeidet på tvers av fagområder. Nettverket er tverrfaglig og skal bidra til å fremme god praksis på tvers av kommuner og omsorgsnivå. I 2021 har det blitt arrangert to nettverkssamlinger og én åpen fagdag som hadde tema om eldre og psykisk helse.

Interkommunalt nettverk innen kreftomsorg og lindring

I 2021 er det 6 kommuner som deltar i nettverket med én eller flere ressurspsykepleiere, antallet er relatert til kommunenes størrelse. Sykehuset i Vestfold (SiV HF) har også ressurspsykepleiere fra relevante avdelinger. Målet med nettverket er å sikre pasienter med kreftsykdom og andre alvorlige somatiske sykdommer optimal behandling, oppfølging og pleie, og at pasienter og deres pårørende opplever helsevesenet som en sammenhengende tjeneste. I 2021 har nettverket gjennomført tre samlinger.

Interkommunalt nettverk i psykisk helse og rus

Nettverket ble opprettet i 2012, og målsetningen til nettverket er å styrke det tverrfaglige samarbeidet på tvers av kommunegrenser, behandling- og omsorgsnivå. I 2021 har arbeidsutvalget utarbeidet nytt mandat for nettverket der man vektlegger muligheten for drøfting, refleksjon og erfaringsutveksling. Ressurspersonene skal være bidragsytere og spredere av informasjon og kunnskap internt i egen kommune. I 2021 har det vært avholdt to nettverkssamlinger.

Interkommunalt nettverk i barnepalliasjon

Er et tverrfaglig nettverk som jobber med alvorlige syke barn eller barn med livstruende tilstander. Nettverket har gjennomført en digital samling i 2021, samt invitert ressurspersoner til å delta på fagdagen Åpenhet om døden. USHT-V har jobbet med å forankre nettverket i alle kommuner i Vestfoldregionen og det vil jobbes videre med å etablere et mandat for nettverket.

Digital opplæringspakke i lindrende behandling og omsorg

Er en opplæringspakke fra Høgskolen i Innlandet som USHT har fått i oppdrag fra Helsedirektoratet å spre i sin region. USHT-V skal bidra til informasjonsdeling om kurspakken og opplæring av mentorer for kommunene.

Hensikten er å skape trygghet for pasienter, pårørende og ansatte i situasjoner som krever lindrende behandling og god omsorg i livets sluttfase.

USHT-V har gjennomført en samling for aktive mentorer og en samling for nye mentorer for året 2021.

Samhandling med sykehuset i Vestfold

USHT-V har flere samarbeidsarenaer med vårt regionale sykehus. Både prosjekter, arbeidsgrupper, kvalitetsutvikling og forbedringsarbeid. Helsefelleskapene skal etableres i 2021 og vil erstatte noen av de eksisterende samarbeidsarenaer i regionen.

E-lærings kurs i dokumentasjon

Senhøst 2020 startet USHT-V et arbeid med Telemark kompetanse om å revidere et e-læringskurs på KS-læring i dokumentasjon. Alle deler av kurset har blitt revidert og etablert på nytt. Kurset ble relansert våren 2021 og har ved januar 2022 blitt brukt av ca. 850 brukere rundt om i Norge.

Kurset består av modulene Introduksjon, juridiske rettsregler, Case, dokumentasjonsprosessen og evaluering. Her blir spesielt dokumentasjonsprosessen trukket frem som arbeidsmetode og benytter gode caseoppgaver til metoden. Læringsmålet er at man som helsepersonell skal bli tryggere i dokumentasjonsarbeidet og få økt kunnskap om viktigheten av å dokumentere relevant og nødvendig helsehjelp.

Evaluering av kurset viser at 84% av deltakerne som har gjennomført kurset anbefaler kurset til andre.

Fagdager

Helsepedagogikk-kurs

Årlig arrangerer Læring- og mestringssenteret i Sandefjord kommune, Tønsberg kommune, LMS sykehuset i Vestfold og USHT-V kurs i helsepedagogikk. I 2021 ble det avholdt et 2-dagers kurs om tema: Hvordan styrke forståelsen av egen helse hos befolkningen. Målgruppen var helsepersonell fra både kommuner og sykehus og likepersoner.

Smittevern

Årlig arrangerer Smittevernseksjonen ved Sykehuset i Vestfold og USHT-V en fagdag innenfor smittevernrutiner. Fagdagen ble avholdt i november og hadde ca 100 deltakere representert fra alle kommunene i Vestfoldregionen. Fagdagen inneholdt basale smittevernrutiner, informasjon om norovirus, influensavirus, covid-19 og vaksinerings.

Kurset kan gjennomføres på

https://www.kslaring.no/local/course_page/home_page.php?id=21807&start=0

Prosjekter

Klinisk observasjonskompetanse for kommune i Vestfold

USHT-V har videreført prosjekt «Opplæring i klinisk observasjonskompetanse for kommunene i Vestfold» som hadde oppstart i 2019. Klinisk observasjonskompetanse i dette prosjektet handler om ABCDEF-observasjoner og systematisk kommunikasjon med verktøyet ISBAR.

Opplæring av helsepersonell i klinisk observasjonskompetanse har vært en satsning i Vestfold siden 2013 og mye godt arbeid pågår fortsatt. Erfaringer fra kommunene viser at opplæringen i klinisk observasjonskompetanse er tilfeldig og usystematisk med varierende kvalitet.

Prosjektet har som mål å bistå kommunene til en systematisk og standardisert opplæring i klinisk observasjonskompetanse ved å implementere en felles opplæringsmodell (fig.1).

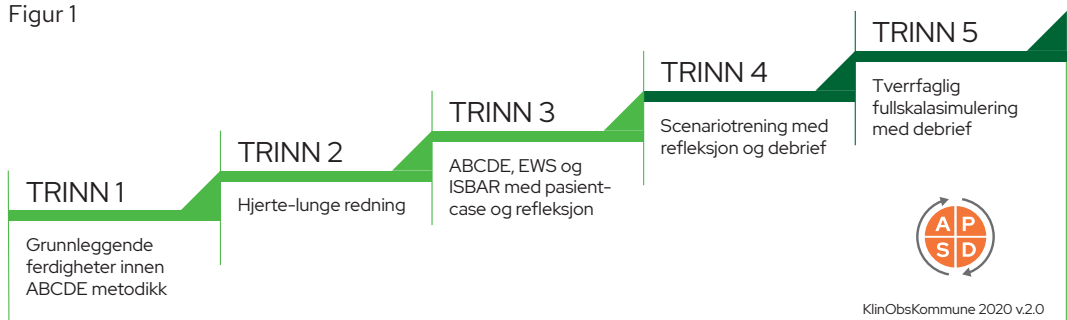
I 2021 er det blitt utdannet HLR-instruktører i alle kommunene og proACT-instruktører i observasjonskompetanse i hver kommune.

Samarbeidsaktører: Larvik, Sandefjord, Færder, Tønsberg, Horten og Holmestrand, USN og Sykehuset i Vestfold

Implementering av elektronisk palliativ plan i Vestfoldkommunene

Elektronisk palliativ plan er et verktøy for samhandling knyttet til alvorlig syke pasienter med inkurabel sykdom, uavhengig av diagnose. Det har vært gjennomført fagdager med fokus på hvem er den palliative pasienten, hvordan ta planen i bruk, og kompetanse knyttet til kommunikasjon og etisk refleksjon. Noe av tiltakene har vært felles for ressursnettverket i kreftomsorg og lindrende behandling, men noe har vært individuelt for den enkelte kommune siden de har kommet ulikt i implementeringsprosessen. Prosjektet ble avsluttet våren 2021.

Figur 1

Samarbeidsaktører: Holmestrand, Horten, Tønsberg, Færder, Sandefjord og Onkologisk seksjon ved Sykehuset i Vestfold

Veiledende planer med ICNP terminologi

USHT-V har, sammen med Norsk Sykepleie Forbund, i flere år jobbet med Veiledende planer. Veiledende planer defineres som beste praksis utviklet for gitte kontekster og situasjoner kodet med ICNP kodeverk. Direktoratet for e-helse har anbefalt til å ta i bruk ICNP som standard terminologi og kodeverk i helsetjenesten for å realisere målbildet fra En innbygger en journal. ICNP ble høsten 2020 en integrert del av SNOMED CT.

Veiledende planer kan være et pedagogisk virkemiddel for å få helsepersonell til å ta i bruk terminologi og kodeverk i dokumentasjonsarbeidet. Dette er starten på en ny dokumentasjonsmetode der det er ønskelig å bli kjent med terminologi og kodeverk, og få et standardisert språk til å bli en naturlig del av dokumentasjonen. Ved bruk av veiledende planer er det mulig å trekke ut strukturerte data og til å gjenbruke dataene til kvalitetsforbedringsarbeid

Høsten 2020 tok USHT-V initiativ til å etablere et nasjonalt nettverk for alle Utviklingssenter i Norge innenfor Veiledende planer. USHT-er i hele landet har siste året hatt jevnlige møter om hvordan man kan samarbeide om videre utvikling av veiledende planer. Nettverket møttes på EHiN i november for å diskutere videre fremgang.

KVALITET I TJENESTEN TIL PERSONER MED UTVIKLINGSHEMMING

Personer med utviklingshemming er en mangfoldig gruppe med ulike behov. Et samfunns mål er å bidra til at personer med utviklingshemming og deres familie får leve gode liv basert på egne forutsetninger, ønsker og behov. Gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester skal være forutsigbare og trygge, og bidra til god livskvalitet, og økt mestring i eget liv.

Interkommunalt nettverk i tjenestene til personer med utviklingshemming

Nettverk for tjenestene til personer med utviklingshemming ble opprettet i 2011 og er et nettverk for ansatte som gir tjenester til personer med utviklingshemming og gjennomgripende utviklingsforstyrrelser. Det ble i 2021 opprettet nytt arbeidsutvalg med en representant fra hver kommune samt en representant fra USHT-V. Arbeidsutvalget har utarbeidet nytt mandat for fagnettverket. Det har vært avholdt 2 digitale nettverkssamlinger i 2021.

ABC-opplæring

Mitt livs ABC er en grunnleggende opplæring innen tjenesteyting til personer med utviklingshemming. Deltakere som gjennomfører ABC-opplæringen får blant annet kunnskap om kommunikasjon, etikk, helse, lovverk, miljøarbeid og bruk av makt og tvang.

Målgruppen for opplæringen er helsepersonell som gir tjenester til barn, voksne, og eldre personer med utviklingshemming. I opplæringspakken vil de få kunnskap om utviklingshemming og relevant kunnskap knyttet til fagområdet. Mitt liv ABC består av perm 1 og 2. Hver perm går over ett år.

Nasjonal veileder for gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming

I 2021 har USHT-V benyttet samarbeidsfora er og interkommunalt nettverk for å spre veilederen som ble publisert i 2021. USHT-V har også fremmet veilederen i e-læringskurset i prosjektet Sunne valg, sunt liv. Formålet med veilederen er å spre kunnskapsbasert praksis og legge til rette for viktige prioriteringer og bidra til god samhandling på tvers av tjenestene. Et viktig forbedringspunkt er å redusere uønsket variasjon i tjenestene.

ABC-OPPLÆRING

Kommuner	Mitt liv perm 1	Mitt liv perm 2	Antall deltakere
Holmestrand	5	10	15
Tønsberg	0	7	7
Sandefjord	9	6	15
Larvik	20	12	32
Totalt	34	35	69

Foto: ©Dag G. Nordsveen

Prosjekter

Med andre briller

USHT Vestfold har i samarbeid med USHT Telemark og en ekstern aktør, filmet og ferdigstilt 14 opplæringsmoduler i VR for ansatte i helse- og omsorgstjenesten. Opplæringsmodulene vil gi ansatte mulighet til å få oppleve og sammen reflektere rundt utfordrende og potensielt farlige situasjoner uten fare for liv og helse. Det er i prosjektet ferdigstilt et refleksjonshefte for styrt grupperefleksjon knyttet til modulene. Opplæringsmodulene vil, i samarbeid med Omsorgsforskning, testes ut på utvalgte tjenestesteder i 2022.

Opplæringsmodulene retter seg mot

- Tjenestene til personer med utviklingshemming
- Psykisk helse og avhengighet
- Hjemmetjenesten
- Eldre på institusjon

I samarbeid med USHT-Telemark har det blitt laget en promoteringsfilm til prosjektet, denne kan ses på Reklamefilm VR (lang versjon) - YouTube

Samarbeidsaktører: USHT-Telemark, Larvik, Sandefjord, Tønsberg, Horten, Holmestrand, Porsgrunn, Midt-Telemark, Signo Vivo, Senter for omsorgsforskning og Aldring og helse

Sunne valg, sunt liv

Er et prosjekt som omfatter en opplæringspakke innenfor ernæring for ansatte og tjenestemottakere i tjenesten til personer med utviklingshemming. I 2021 har USHT jobbet med å videreutvikle kurs både til de ansatte og tjenestemottakere. Her har vi fått veiledning fra klinisk ernæringsfysiolog. Kurset til de ansatte har blitt digitalisert og testet ut. Kurset vil bli tilgjengelig på KS læring i løpet av kort tid. Videre har USHT jobbet med å utvikle applikasjon til nettbrett og mobil en digital ressurs som vi regner med blir lansert i løpet av våren 2022.

Prosjektet har tre hovedfokus

- Kurs til ansatte (tilgjengelig på bade som powerpoint og digitalt på KS læring)
- Kurs til tjenestemottakere
- Nettressurs og applikasjon til både tjenestemottakere og ansatte

Samarbeidskommuner: Larvik, Holmestrand og Færder

Læringsnettverk – kompetansehevende tiltak innenfor lindrende behandling og omsorg ved livets slutt

USHT har mottatt tilskudd til å utarbeide en tiltakspakke og gjennomføre en pilot for å øke kompetansen hos ansatte i tjenesten til personer med utviklingshemming innenfor lindrende behandling. USHT har startet planleggingsarbeidet og flere kommuner i Vestfoldregionen ønsker å delta i piloten som vil gjennomføres i 2022.

Inviterte samarbeidskommuner: Larvik, Sandefjord, Færder og Horten

Foto: www.gettyimages.com

VELFERDSTEKNOLOGI

Nasjonalt velferdsteknologiprogram er forankret i stortingsmeldingen *Morgendagens omsorg* og skal sørge for at velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet i kommune- og helsetjenesten. Velferdsteknologi skal bidra til økt trygghet og egenmestring. Programmet startet for flere år siden og har bidratt til mange gode erfaringer på trygghetsteknologi, sporing og varslingsteknologi, medisinsk avstandsoppfølging og mye mer.

ABC-opplæring

Velferdsteknologiens ABC skal gi grunnleggende kompetanse i velferdsteknologi til ansatte i helse- og omsorgstjenesten. Helsedirektoratet finansierer opplæringspakken og målgruppen for ABC-opplæringen er ansatte og ledere i kommunale helse- og omsorgstjenester. ABC-opplæringen består av flere emner. USHT-Telemark og USHT-Vestfold har samarbeidet om å gjennomføre velferdsteknologiens ABC-opplæringen året 2021 og vil fortsette dette arbeidet videre i 2022.

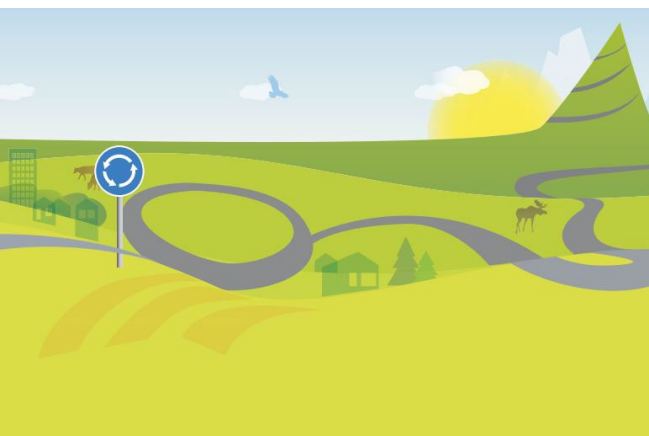
ABC-OPPLÆRING

<i>Kommuner</i>	<i>Velferdsteknologiens ABC</i>
Holmestrand	5
Tønsberg	0
Sandefjord	9
Larvik	20
Totalt	34

AKTIVITETER KNYTTET TIL VELFERDSTEKNOLOGI

- Deltatt på erfaringskonferanse knyttet til Velferdsteknologiprogrammet i regi av Helsedirektoratet
- Deltatt på prosjektmøter for Velferdsteknologiprojektet i Vestfold og Telemark
- Planlegger kartleggingsstudie om bruk av velferdsteknologi i Vestfold og Telemark sammen med USHT-Telemark og Senter for omsorgsforskning

VEIEN VIDERE MOT 2022

*«Enten så finner vi en vei,
eller så bygger vi en»*

Hannibal

Hærføreren Hannibal blir ansett som en av tidens største strateger selv i moderne tid. Krigføring er kanskje ikke det helsevesenet sammenligner seg mest med, men en god strategi er viktig for det meste man skal gjennomføre ved å oppnå målene man har satt.

USHT-V har ferdigstilt sin strategi for tiden frem mot 2024. Strategien belyser flere utfordringer for den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og hvordan utviklingscenteret kan være en støtte i tjenesteutviklingen fremover både gjennom kunnskapsbasert praksis og innovasjon.

USHT-V vil satse videre på å være en attraktiv samarbeidspart for utvikling av de kommunale helse- og omsorgstjenestene, og støtte opp en bærekraftig helsetjeneste bestående av god kvalitet.

Vi vil jobbe videre med vårt samfunnsoppdrag og være en synlig samfunnsressurs for tiden fremover. Vi vil takke alle våre samarbeidspartnere for året som har gått og vi gleder oss å ta fatt på nye oppgaver og behov gjennom samskapende prosesser.

Følg oss på:

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester - Vestfold | Facebook

E-mail: usht-vestfold@sandefjord.kommune.no

www.utviklingscenter.no

Sandefjord - Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjeneste

www.sandefjord.kommune.no